

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
Finansów
Publicznych**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **PODKOMISJI STAŁEJ DO MONITOROWANIA
WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW UNIJNYCH
(NR 16)
z dnia 28 lipca 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych

– podkomisji stałej do monitorowania wykorzystania środków unijnych (nr 16)

28 lipca 2023 r.

Podkomisja stała do monitorowania wykorzystania środków unijnych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sowy (KO)**, przewodniczącego podkomisji, wysłuchiwała:

– informacji ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie aktualnego stanu realizacji Krajowego Planu Odbudowy w zakresie:

- wdrożenia i kontraktacji Krajowego Planu Odbudowy,
- planu finansowego na 2023 rok, w tym wniosku o płatność.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Horała** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Beata Błasiak-Nowak** doradca ekonomiczny Najwyższej Izby Kontroli, **Marek Wójcik** pełnomocnik zarządu Związku Miast Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownik Kancelarii Sejmu **Monika Biała** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Witam państwa bardzo serdecznie. Rozpaczynam posiedzenie podkomisji stałej do monitorowania wykorzystania środków unijnych.

W programie dzisiejszego posiedzenia mamy informację ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie aktualnego stanu realizacji Krajowego Planu Odbudowy w zakresie wdrażania i kontraktacji KPO, planu finansowego na rok 2023, w tym wniosku o płatność.

Witam bardzo serdecznie na posiedzeniu naszej podkomisji pana Marcina Horałę, sekretarza stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, panią Renatę Calak, dyrektor Departamentu Strategii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, panią Beatę Błasiak-Nowak, doradcę ekonomicznego Najwyższej Izby Kontroli, oraz pana Marka Wójcika, sekretarza Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu oraz dyrektora Związku Miast Polskich. Witam panie posłanki i panów posłów.

Jeśli nie ma uwag do porządku dzisiejszego posiedzenia, to z racji na ograniczony czas, bo wiem, że musimy o 12.50 zakończyć... Nie, nie zakończymy. Do 13.00, dobrze. Mamy 50 minut.

Panie ministrze, oddam panu głos. Nie zmieniam porządku obrad, ale chcę, jeśli ma pan taką informację, żeby w tej informacji została przekazana informacja dotycząca potencjalnego uruchomienia tych 23 mld zł z tej części pożyczkowej, która w pierwszej wersji KPO nie została uruchomiona. Na ostatnim posiedzeniu podkomisji rozmawialiśmy o tym z panią minister i wiem, że ministerstwo wówczas robiło analizy. Z tego, co wiem, ta kwestia jest rozstrzygnięta, więc w tym zakresie również poproszę o informację. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Marcin Horała:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie w miarę sprawnie, żeby czas, który nas goni, nie dopadł nas. Szanowni państwo, po pierwsze, rzecz jakby powszech-

nie znana, ale zawsze warto wspomnieć, że Polska, nie czekając na refundację środków z KPO, rozpoczęła finansowanie i wdrażanie kolejnych projektów. One są prefinansowane ze środków krajowych – z Polskiego Funduszu Rozwoju. Brak więc na ten moment jeszcze finansowania nie wstrzymuje realizacji KPO. Według stanu na dziś zostało uruchomionych 20 inwestycji – 17 z części dotacyjnej i 3 z pożyczkowej, a wartość alokacji w dotychczas uruchomionych inwestycjach to około 52% całego KPO. Instytucjami bezpośrednio odpowiedzialnymi za realizację inwestycji i reform są poszczególni ministrowie. To jest łącznie 13 resortów. One mogą przekazywać zadania dotyczące realizacji jednostkom wspierającym.

Większość inwestycji realizowana jest w trybie naborów konkursowych. Uruchomione dotąd inwestycje w części dotacyjnej dotyczą między innymi inwestycji dla przedsiębiorstw – produkty, usługi, kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności. Nasze ministerstwo odpowiada za to. Prefinansowanie to 1 668 000 000 zł. Następnie wdrożenie reformy planowania przestrzennego. To jest odpowiedzialność Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Punkt 3 – dywersyfikacja i skracanie łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowa odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchach – za inwestycje odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Robotyzacja i cyfryzacja w przedsiębiorstwach – za inwestycje odpowiada Ministerstwo Aktywów Państwowych. Rozbudowa potencjału badawczego w zakresie ministerstwa rolnictwa. Nowoczesne kształcenie zawodowe, szkolnictwo wyższe oraz uczenie się przez całe życie to Ministerstwo Edukacji i Nauki. Program dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi od 0 do 3 lat, żłobki i kluby dziecięce w ramach programu „Maluch plus” – za to odpowiada Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Usługi społeczne – tak samo. Inwestycje w źródła ciepła i w systemy ciepłownicze to odpowiedzialność Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych to również ministerstwo klimatu w ramach programu „Czyste powietrze” oraz Ministerstwo Rozwoju i Technologii w odniesieniu do projektów dotyczących budynków wielorodzinnych. Dostęp do szybkiego Internetu na obszarach białych plam to Ministerstwo Cyfryzacji. Modernizacja i doposażenie obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitu przyjęć na studia medyczne to Ministerstwo Zdrowia. Zero- i niskoemisyjny transport zbiorowy to ministerstwo klimatu. Pasażerski tabor kolejowy – tu za inwestycje odpowiada Ministerstwo Infrastruktury.

Natomiast w trybie projektów indywidualnych są to dwa: inwestycja z zakresu cyberbezpieczeństwa to projekty realizowane przez Państwową Straż Pożarną, Policję, Straż Graniczną, Służbę Ochrony Państwa (odpowiedzialność Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz inwestycje w linie kolejowe to projekt realizowany przez Polskie Linie Kolejowe, zatem za tę inwestycję odpowiada Ministerstwo Infrastruktury. Inwestycja, której wdrożenie poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania przetargowego, to wyposażenie szkół w przenośne urządzenia multimedialne. Za to odpowiada Ministerstwo Cyfryzacji. To jest część dotacyjna.

Uruchomione dotąd inwestycje w części pożyczkowej to budowa morskich farm wiatrowych, czyli Ministerstwo Aktywów Państwowych; inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych to Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług towarzyszących infrastrukturze wykorzystującej dane satelitarne – Ministerstwo Obrony Narodowej. Do końca 2023 r. planowane jest uruchomienie kolejnych inwestycji na około 23% całej alokacji, co, jak łatwo policzyć, znaczyłoby, że do końca roku będziemy mieć uruchomione 75% alokacji KPO.

Planowane do uruchomienia części dotacyjnej inwestycje będą dotyczyły między innymi wdrażania technologii i innowacji środowiskowych, zwiększenia efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej (biblioteki i domy kultury), gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich, rozwoju i modernizacji infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych, rozwoju usług cyfrowych w ochronie zdrowia, transportu intermodalnego. Inwestycje na pozostałe 25% są przewidziane do uruchomienia w przyszłym roku.

Jeżeli chodzi o kontraktację, to dotąd w ramach czterech inwestycji dotacyjnych zostały podpisane umowy na około 6,4 mld zł. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji

i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych – tutaj ponad 25 tys. umów na rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, małego przetwórstwa i wsparcie wymiany pokryć dachowych na budynkach służących do produkcji rolniczej na około 531 mln zł. Drugie to wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się całe życie, 16 umów na tworzenie branżowych centrów umiejętności na 170 mln zł. Kolejne to wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach. To 340 tys. umów na wymianę źródeł ciepła na około 1,8 mld zł w ramach programu „Czyste powietrze” i 224 umowy na termomodernizację budynków wielorodzinnych na około 11 mln zł. I wreszcie inwestycje w linie kolejowe. To jest umowa między CUPT a PKP PLK na modernizację linii Chabówka – Mszana Dolna, oraz Limanowa – Nowy Sącz o wartości 3,9 mld zł.

Do momentu wpływu środków z instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności finansowanie części dotacyjnej zapewnia Polski Fundusz Rozwoju. Według stanu na 24 lipca PFR wypłacił około 3,5 mld zł, co stanowi 18,3% środków dostępnych na prefinansowanie KPO pochodzących ze zwrotów tak zwanych tarcz finansowych. Wypłacone środki dotyczą inwestycji przedsiębiorstw w produkty i usługi, kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności, inwestycjami wspierającymi robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach, reformami instytucji rynku pracy, programem „Maluch plus”, programem wsparcia realizacji usług społecznych, dywersyfikacją skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych, poprawą odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu, wymianą źródeł ciepła i poprawą efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych i w budowę linii kolejowej.

Informacja o wnioskach o płatność. Pierwszy wniosek o płatność to część dotacyjna (2,8 mld euro) i część pożyczkowa (1,4 mld euro). Pierwszy wniosek o płatność jest gotowy i wprowadzony do systemu Komisji Europejskiej. Wysłanie go jest formalnie możliwe niezależnie od toczącej się rewizji KPO, jednak niezbędne jest skuteczne zrealizowanie kamieni milowych F1G i F2G, które realizuje ustawa o Sądzie Najwyższym – aktualnie w Trybunale Konstytucyjnym.

Drugi wniosek o płatność – (wartość dotacyjna 3 mld euro części dotacyjnej i 1,5 mld euro części pożyczkowej). Dotychczas zrealizowano 20 z 41 mierników przypadających na drugi wniosek o płatność. W czerwcu zakończono realizację miernika D27G – Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej. W lipcu miernik D2L – Wejście w życie aktu prawnego dotyczącego wsparcia dla tworzenia w szpitalach powiatowych oddziałów ośrodków opieki długoterminowej geriatrycznej. 14 mierników jest planowanych do realizacji w trzecim kwartale 2023 r., 7 mierników w późniejszym czasie.

Trzeci wniosek o płatność – część dotacyjna 2 mld euro, część pożyczkowa 1 mld euro. Na ten moment zrealizowano 3 z 16 mierników przypadających na trzeci wniosek o płatność. W czerwcu i w lipcu nowego miernika nie odnotowaliśmy. 11 mierników jest planowanych do realizacji do końca tego roku, a 2 w późniejszym terminie. W trwających konsultacjach z Komisją Europejską dotyczących trzeciego wniosku otrzymaliśmy do tej pory wstępną ocenę pozytywną dla trzech mierników. Wysłanie drugiego i trzeciego wniosku o płatność będzie możliwe po zakończeniu procesu rewizji KPO... to znaczy wydaniu zmienionej decyzji Rady Unii Europejskiej i podpisaniu z Komisją Europejską zmienionych umów oraz zmienionych ustaleń operacyjnych, czyli najwcześniej w grudniu tego roku.

Tak jak sygnalizował pan przewodniczący – może od razu rewizja KPO. Oczywiście po ustanowieniu KPO zaszła ta diametralna zmiana sytuacji, chociażby wojna na Ukrainie. W odpowiedzi na te trudności i zakłócenia na światowym rynku energii oraz w celu uchronienia obywateli i przedsiębiorców przed niedoborami energii komisja zainicjowała REPowerEU, to jest instrument szybkiego uniezależnienia Europy od rosyjskich paliw kopalnych. Rewizja KPO wynika ze zmienionego w marcu 23 r. rozporządzenia i jest obowiązkowa do przeprowadzenia w 2023 r. ze względu na konieczność zaprogramowania działań dotyczących REPowerEU. Proces reprogramowania KPO w ramach nowego instrumentu jest również okazją do urealnienia zaplanowanych do realizacji działań ze względu na obiektywne okoliczności, które wystąpiły już po wydaniu decyzji

wykonawczej Rady Unii zatwierdzającej KPO dla Polski, w tym wzrost poziomu inflacji i załamanie łańcuchów dostaw głównie z powodu wojny.

Rewizja służy również dostosowaniu KPO do zaktualizowanej w 2022 r. alokacji na KPO dla Polski oraz zaprogramowaniu dodatkowej puli pożyczki. Rewizja KPO nie zmienia natomiast zasad wdrażania, w tym obowiązku zakończenia realizacji KPO do czerwca 2026 r. Formalne przekazanie rewizji do Komisji Europejskiej musi nastąpić nie później niż do 31 sierpnia. Polska musi zakończyć proces reprogramowania KPO, uzyskać zmienioną decyzję wykonawczą Rady oraz podpisać zmienione umowy finansowe do końca tego roku. Zakończenie całości procesu do grudnia tego roku gwarantuje uzyskanie przez Polskę 30% alokacji oraz zaliczki w wysokości 20% wartości KPO, z czego 10% zostanie przekazane na początku przyszłego roku, a pozostałe 10% do końca przyszłego roku. Od 18 kwietnia tego roku trwały konsultacje publiczne projektu rewizji. Objęły one takie dokumenty jak rewizja KPO w części dotacyjnej, rewizja KPO w części pożyczkowej i projekt rozdziału instrumentu REPowerEU. Może nie będę wchodził w szczegóły dotyczące przebiegu tych konsultacji. W każdym razie ten projekt został już przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu, Rady Działalności Pożytku Publicznego, Rady Dialogu Społecznego. Uzyskał pozytywne opinie. Konsultacje społeczne zostały podsumowane przez Komitet Monitorujący KPO i tak jak mówiłem, do końca sierpnia mamy czas, żeby ten projekt rewizji, który przewiduje między innymi znacznie większe wykorzystanie części pożyczkowej i REPowerEU przekazać do Komisji Europejskiej.

Jesteśmy do dyspozycji, gdyby były jakieś pytania.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pani przewodnicząca Izabela Leszczyna.

Posel Izabela Leszczyna (KO):

Bardzo dziękuję. Zapewne gdyby pan minister nie czytał tak szybko, tylko mówił...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Może poprosimy również na piśmie.

Posel Izabela Leszczyna (KO):

...to może moglibyśmy więcej z tego zrozumieć, bo właściwie, panie ministrze, z tego, co pan mówi, to w ogóle jest super, a prawda jest taka, że jesteśmy w czarnej dziurze. Pieniądzy nie ma i niestety, dopóki, jak pan to powiedział, nie będą spełnione określone kamienie, czyli super kamienie milowe, bez których nie mamy czego szukać w Brukseli, a tych kamieni państwo nie spełnicie, bo po prostu blokujecie to, można powiedzieć, od 2 lat, a w zasadzie od ponad 2 lat... Tych pieniędzy nie ma i nie zanoszą się na to, żeby przy tym rządzie się pojawiły. To po pierwsze. Ja formułuję taką tezę i taka jest konkluzja tego, co pan tutaj nam przeczytał.

Mam w zasadzie kilka pytań szczegółowych i bardzo proszę o odpowiedzi na nie. Po pierwsze, gdyby pan wyjaśnił nam, jak pan rozumie wyrazy „alokacja środków”, bo powiedział pan, że wartość alokacji to jest 52% KPO, a na koniec roku to w ogóle będzie 70% KPO. Tymczasem ja z panem przewodniczącym Sową napisaliśmy do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej interpelację i z odpowiedzi, którą uzyskaliśmy 18 lipca, a więc całkiem niedawno, wynika, że te buńczuczne zapowiedzi pana premiera Morawieckiego, które pan teraz potwierdził, bo pan powiedział, że w ogóle nie ma żadnych przestojów, że my realizujemy KPO w ogóle zgodnie z terminami... Czyli chce pan nam powiedzieć, że już 2 lata realizujemy projekty z KPO, a z odpowiedzi na interpelację wynika, że zarówno PFR, który – przypomnę – finansować może tylko granty, jak i ministerstwa, które, jak rozumiem, mogą finansować również pożyczki, do tej pory przekazały środki w wysokości 2 071 000 000 zł. To znaczy, że pan chce nam powiedzieć, że te ponad 50% wartości alokacji środków z KPO dzisiaj na swoich barkach niosą przedsiębiorcy, samorządy – beneficjenci, jak rozumiem, środków bez żadnej gwarancji, że w ogóle kiedykolwiek je otrzymają. Nie wydaje mi się więc, żeby to było...

Myślę, że sytuacja jest jednak trochę inna i pan minister uprawia tutaj propagandę, a nie udziela nam informacji, bo powiedział pan nam również o tym, że farmy wiatrowe

na Bałtyku (offshore) ruszyły i mają się dobrze. My jednak czytamy, że spółka orlenowska Baltic Power wycofała się z pieniędzy z KPO i w ogóle będzie to budować z pieniędzy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zapewne. Chciałabym więc, żeby pan wyjaśnił, jak jest z tym offshore, bo przecież konkurs niby został rozstrzygnięty, czyli ta spółka orlenowska chciała to zrobić, ale się przecież z tego wycofała. Jak więc pan rozumie tę alokację? Czy tak naprawdę jest tak, jak powiedziałam, że tylko 2 mld zł z KPO trafiły w ręce realizatorów projektów, a dziesiątki miliardów czy setki miliardów, bo to powinno być 270 mld, ciągle są... to znaczy, ciągle ich po prostu nie ma?

Dużo pan mówił o tym przeglądzie KPO. My znamy terminy i wiemy, że do końca sierpnia musicie to zrobić, ale chciałabym, żeby pan minister, bo mamy dzięki Bogu koniec lipca, powiedział, czy rząd wystąpi do końca sierpnia o pełną kwotę z funduszu odbudowy, która jest należna Polsce, czyli o całość pożyczki (tam zostało bodajże chyba 24 mld euro do wzięcia jeszcze) – pożyczki dwa razy tańszej niż to, na co stać ten rząd. Jeśli PFR w sumie na swoim koncie wpłat od przedsiębiorców, którzy musieli zwrócić pieniądze z tarczy, ma 15 mld zł i nie zanoszą na razie na więcej, to jak państwo chcecie tymi 15 mld sfinansować projekty na 270 mld zł? Jakby więc pan minister jednak udzielił jakiś takich konkretnych informacji, to będę zobowiązana.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ja nie chcę się powtarzać, ale chcę trochę uzupełnić głos pani przewodniczącej. Zaczniemy może od kwestii rewizji KPO, bo z tych dokumentów, które państwo udostępniajcie również na swojej stronie, jeśli chodzi o obecne konsultacje, wynika – chciałbym uzyskać potwierdzenie – że podtrzymujemy wolę wykorzystania w pełnym zakresie części dotacyjnej w wysokości 22 521 000 000 euro. Tak, 22 521 000 000 euro. To jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz i to mnie interesuje. W tym dokumencie jest napisane „wykorzystanie wsparcia w formie pożyczki w wysokości 23 mld euro”. Jak wiadomo, w pierwszej transzy było 11, ale łączna pula to było ponad 35 mld. Czy to oznacza, że z tych 12 mld euro pożyczki rezygnujemy i korekta KPO nie będzie na pełną dostępną pulę zatwierdzona na posiedzeniu Rady Europejskiej, tylko będziemy korzystali z tych 23 mld? Rozumiem, że REPower – 2,7 mld dotacyjne, dochodzi tutaj po pomniejszeniu tych, które są już wykorzystane? To jest trochę oddzielne, ale mówię, czego dotyczy rewizja. Pierwsze więc pytanie jest takie, czy faktycznie rezygnujemy z 12 mld części pożyczkowej? W zakresie rewizji to tyle. Proszę odpowiedzieć, a później będę odnośnie...

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Może zbiorczo do wszystkich, które padły. Najpierw uwaga ogólna. Jeżeli pani poseł odebrała, że ja twierdzę, że jest super, to ja nie twierdzę, że jest super, ale również nie jest tak, żebyśmy byli w jakiejś czarnej dziurze. Powstał mechanizm, w którym dochodzi do obejścia traktatów europejskich de facto...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ale podpisaliście porozumienie, więc proszę nie buksować w miejscu, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Ale proszę pozwolić powiedzieć mi trzy słowa. Pani poseł powiedziała, więc ja również powiem. Powstał mechanizm, w którym wobec krajów członkowskich wymagane są zmiany w tych częściach władztwa państwowego, którego traktaty europejskie nie przyniosły na poziom suwerenności Komisji Europejskiej. To więc ogólnie nie jest super. Nie jest również super to, że Komisja Europejska wykorzystuje ten instrument do ingerencji w wewnętrzne sprawy polityczne Polski. Z przyczyn czysto politycznych najpierw przeciągała zatwierdzanie w ogóle KPO tak, żebyśmy nie mogli dostawać zaliczek, potem zatwierdziła, czyli sama uznała, że w sumie to było w porządku, a teraz właśnie mamy ten, powiedzmy, ożywiony dialog wokół ustawy o Sądzie Najwyższym. To również nie jest super. Ale rząd Polski musi się odnajdywać w tych realiach, musi prowadzić politykę realistyczną. Jak mówił klasyk, czasem można być lwem, ale jak się nie da, to czasem trzeba być lisem i, broniąc pewnych fundamentalnych zasad i fundamentalnych wartości, jednocześnie starać się pozyskiwać korzyści dla Polski takie, jak chociażby fundusze

europęjskie, o ile to się da bez przekraczania tych granic. Sytuacja jest więc taka szara i pośrodku – ani nie jest super, ani nie czarna dziura.

Jeżeli teraz chodzi o to, co miałem na myśli z tym alokacjami, to miałem na myśli uruchamianie projektów. Załóżmy przykładowo, jeżeli cała pula alokacji byłaby – nie wiem – 20 mld dla równego rachunku i składała się z 20 projektów po miliardzie, to uruchomienie 10 projektów po miliardzie to jest uruchomienie projektów na 52% alokacji. Oczywiście uruchomienie projektu nie oznacza wypłaty przelewu gotówkowego *upfront* całości kwoty alokacji. To jest uruchomienie naboru, rozstrzyganie przetargów, kontaktowanie itd. Więc w tym sensie to jest uruchomione na 52% alokacji, a będzie do końca roku na 75% alokacji. Kasowo na ten moment wypłacone zostało już około 3,5 mld zł, a cała pula, jaką PFR na ten cel dysponuje, to jest 19 mld zł. Ta pula oczywiście będzie się rolować, to znaczy, po wystąpieniu o pierwszy wniosek o płatność i uzyskaniu tej płatności można powiedzieć pewne pieniądze, które zostały prefinansowane, zlużują się i będzie można nimi ponownie prefinansować kolejne projekty na przykład z drugiego czy trzeciego wniosku o płatność. Oczywiście nie jest naszą intencją ani zamiarem, ani niemożliwością jest, żeby najpierw prefinansować całe KPO, a potem w roku 2026, jak rozumiem, dopiero jednorazowo odzyskać tę całą kwotę.

Pytanie, czy wystąpimy o całą kwotę. Tak, wystąpimy. To nie jest żadna tajemnica, bo ten projekt rewizji jest już publicznie dostępny, jest skonsultowany, był w konsultacjach społecznych i tam to rozwiązanie, ten wniosek o całość się znajduje.

Odpowiadając na wątpliwość pana przewodniczącego, mówimy o tych 23 dodatkowych, bo już wcześniej wystąpiliśmy o 11 mld pożyczki, a teraz przy okazji rewizji o 23 mld dodatkowo. To więc nie jest tak, że w tamtych 11 mld – tam jest przecinek i nie wiem, czy to się zaokrągliło do 11 mld, czy do 12 mld – że to oznacza, że jakoś zrezygnujemy, umniejszamy czy to, o co poprzednio wystąpiliśmy, już się mieści w tych 23 mld. To jest dodatkowe 23 mld, więc nie zrezygnujemy. Bierzymy czy staramy się...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ja bym o to nie zapytał, gdyby nie było powtórzenia części dotacyjnej, bo jak wiecie, część dotacyjna jest podtrzymana, czyli powtórzona z obecnego planu, a część pożyczkowa z tego, co mówi pan minister, dotyczy nowej części, a nie tego, co już jest w obecnym planie. Jest więc pewna niespójność w takiej logice zapisów.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Przyjmuję tę uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Rozumiem, że to tyle, jeśli chodzi o odpowiedzi, tak?

W takim razie ja zadam kolejną serię, a później poproszę pana sekretarza Marka Wójcika. Ja rozumiem, że pan minister mówiąc, że uruchomiono projekty na 52%, miał na myśli uruchomione nabory, prawda? Projektów mamy mniej. Te projekty to jest pewnie w tej puli 6,4 mld zł już rozstrzygniętych, gdzie są zawarte umowy z beneficjentami. Pierwsza rzecz jest więc taka. To jest takie kluczowe pytanie: Jak ta procedura administracyjna w przypadku konkursów trwa? Wiem, że robią to również ministerstwa, wszystkie ministerstwa de facto, więc pewnie to zależy również od zainteresowania, ale ile ona trwa. Od 2 miesięcy do 3 miesięcy do podpisania umowy? Chodzi o to, żebyśmy również mieli takie wyobrażenie, jak po zakończeniu naboru jest możliwe podpisanie umowy z beneficjentami.

To, o co zostałem poproszony... czego tak naprawdę nikt nie rozumie, to jest rzecz absolutnie niebywała. Mamy 20 mld na zdrowie. Ministerstwo Zdrowia kilka miesięcy temu w ogóle nie miało podpisanego porozumienia z ministerstwem funduszy, żeby tę swoją część wdrażać. Wiemy, że są uruchomione kierunki medyczne, ale to dotyczy raczej ministerstwa szkolnictwa wyższego, a nie Ministerstwa Zdrowia. Natomiast nas tak naprawdę interesują środki na ochronę zdrowia, na inwestycje w szpitalach. To jest bardzo duża pula. Gdybyśmy ją statystycznie podzielili, to jest około 25 mln na jeden szpital. Jakie są planowane wielkie inwestycje w tym zakresie, bo takie chyba również były? Co z zobowiązaniem dotyczącym 2 mln euro na jeden szpital powiatowy? Jak to... Wiem, że to nie państwo będziecie operacyjnie przeprowadzać, natomiast ta zwłoka Minister-

stwa Zdrowia jest absolutnie niezrozumiała dla wszystkich. Nie oczekuję takiej konkretnej odpowiedzi, bo pan minister może powiedzieć, że to nie jest jego resort i to również będzie odpowiedź, natomiast jak oceniacie realizację przez inne resorty swoich części. Czy takie opóźnienia jak w zdrowiu to jest wyjątek i tam są największe... czy to jest w ogóle praktyka, bo to już pan może wiedzieć z takiego punktu widzenia, prawda? Chcemy – od razu chcę powiedzieć – wiedzieć, kogo na najbliższe posiedzenie podkomisji zaprosić, żeby wytłumaczył się z opóźnień, bo możliwości wszyscy mają dokładnie takie same, a wydawać by się mogło, że inwestycja w ochronie zdrowia ze wszystkich miar jest najbardziej pożyteczna i gotowość projektów – to, co jest kluczową rzeczą – w szpitalach jest po prostu zdecydowanie największa. Wydaje się, że tam jest ten przerób. Wydaje się, że na to po prostu czekają, na taki punkt uruchomiony.

Martwi mnie również – przyznam szczerze – kwestia pożyczkowa, bo przynajmniej wygląda na to, że to nie jest na dzisiaj priorytetem. Zaledwie trzy nabory zostały uruchomione. Czy można by było dostać informację, na jaką kwotę te nabory uruchamiają? Jaka przestrzeń inwestycyjną otwierają? Jeśli to jest możliwe, to proszę o odpowiedź na pytanie pani przewodniczącej Leszczyny, która nie padła, czy Orlen na przykład ma podpisaną tę umowę, a teraz się z tego wycofuje. Zwalnia więc te pieniądze na farmy wiatrowe czy nie? Chcielibyśmy również taką informację w tym zakresie otrzymać.

Zapytam też, czy te laptopy, bo one są zapowiadane na największy projekt... nie wiem, ale wydaje mi się, że ten projekt to jest 26 czy 27 mld zł... Nie wygląda na to, żeby on był w tej części już zatwierdzonej i zrobionej, a z drugiej strony słyszymy, że za miesiąc już będzie po wszystkim w tym znaczeniu, że laptopy zostaną rozdane. Jak państwo oceniają resort ministerstwa edukacji, jak oni go realizują, z czego go prefinansują, jak on jest po prostu realizowany? Skoro nie ma żadnej umowy, został miesiąc, a wszyscy mówią, że będzie zamknięty przez miesiąc, to nie ukrywam, że nas to również bardzo interesuje.

Z mojej strony na razie tyle. Nie wiem, czy pan minister teraz się odniesie. Później pan Marek Wójcik będzie miał trzecią transzę, dobrze?

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Myślę, że lepiej, bo potem pewne aspekty mogą umknąć. Pamięć ludzka jest zawodna.

Od strony czysto administracyjnej te procedury wyglądają tak, że my podpisujemy z odpowiednim ministerstwem porozumienie jako ministerstwo funduszy. Umowę z PFR podpisujemy my i to ministerstwo na finansowanie. Co jest dalej, to już bardzo zależy od charakterystyki danego projektu. Siłą rzeczy korekty, jak na przykład w przypadku czystego powietrza, gdzie są dziesiątki tysięcy drobnych indywidualnych... to schodzi stopniowo, a w przypadku budowy linii kolejowej to zupełnie inaczej jest rozliczane.

Proszę wybaczyć, proszę pana przewodniczącego, jak również innych członków podkomisji o wybaczenie, natomiast faktycznie wiele pytań nie dotyczy mojego resortu. Proszę nie ustawiać mnie w roli recenzenta pracy moich kolegów, gdyż jest to niezwykle niezręczna sytuacja. Niech każdy jakby opowiada o swojej pracy. Jeżeli jest pytanie, z kim, to z każdym tutaj wymienionym. Niewątpliwie partnerem do rozmowy na przykład o programie dotyczącym laptopów jest minister cyfryzacji, o inwestycjach w zdrowiu – minister zdrowia i tak właściwie po kolei. To jest więc kwestia zainteresowań Wysokiej Komisji, bo właściwie macie tytuł, żeby prawie cały rząd z tych działań odpytywać, bo jak słusznie pan zauważył, prawie w każdym ministerstwie, choć niedokładnie w każdym, tego rodzaju działania finansowane czy prefinansowane obecnie są realizowane. Ciężko mi również oceniać kwestię opóźnień. My przede wszystkim monitorujemy to od innej strony na ten moment, czyli wniosków o płatności.

Przedstawiłem tę informację, jak te kamienie milowe na bieżąco są realizowane. Za realizację projektów, które są uruchomione, odpowiadają poszczególne ministerstwa. Ja na ten moment poza tą ogólną okolicznością... w wyniku tych okoliczności, które wcześniej przedstawiłem, jak opóźnienia zatwierdzenia i w związku z tym niewypłacania zaliczek i tak dalej, więc jakby całe KPO jest w pewnym sensie opóźnione, jak zresztą również swoją drogą cała perspektywa i to w całej UE również jest opóźniona. Cała Unia Europejska w poprzedniej perspektywie na tym etapie była bardziej zaawan-

sowana z realizacją, niż jest obecnie. Jakies szczególne różnicowanie czy wskazywanie palcem tych, którzy są bardziej lub mniej, byłoby niezwykle, niezwykle trudne.

Jeśli chodzi o część pożyczkową, to oczywiście również wynika z tego mechanizmu prefinansowania. To prefinansowanie jest trudniejsze. Ono wymagałoby zaangażowania większego kapitału, więc pewnie również dlatego to nieco wolniej idzie.

Wspomniany Orlen według mojej wiedzy, choć tak w szczegółach trzeba by było odpytać MAP albo może nawet przedstawicieli samej firmy, tak się złożyło, że w wyniku uregulowań, które są, tę część pożyczkową musimy wypłacać w złotych, natomiast ze względu na charakter firmy, charakter inwestycji i kontraktów dla Orleń to budowało zupełnie niepotrzebne ryzyko walutowe i w ich ocenie pozyskanie finansowania z innego źródła denominowanego w euro w wyniku wyeliminowania tego ryzyka walutowego jest korzystniejsze niż te środki pożyczkowe z KPO, które musimy wypłacać denominowane w złotych. Aczkolwiek jeszcze raz zaznaczam, to jest moja wiedza z drugiej ręki. Najlepiej byłoby ją zasięgnąć u źródła, gdyby to państwa interesowało.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan Marek Wójcik, bardzo proszę.

Pełnomocnik zarządu Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, pani poseł, panie ministrze, szanowni państwo, ja, po pierwsze, będę upierdliwy w zakresie dochodzenia odpowiedzi na pytanie, które zadał przed chwilą pan marszałek, pan poseł Sowa, dotyczące sektora ochrony zdrowia. Mamy, szczerze mówiąc, jeżeli chodzi o ochronę zdrowia, absolutną niepewność. To jest delikatne sformułowanie. Jedyne konkursy, które ruszyły, dotyczą stypendiów – one w ostatnich dniach się skończyły – zarówno dla lekarzy, jak i dla personelu pielęgniarek, ratowników medycznych i położnych. Natomiast jeżeli chodzi o kwestie infrastrukturalne, to jest absolutny stop, co nas martwi. Moim zdaniem Ministerstwo Zdrowia wymaga rzeczywiście jakiegoś lekkiego dociśnięcia, mówiąc najdelikatniej, tym bardziej, że w naborze, w planie naborów jak nabór na PDO – na opiekę długoterminową w drugim półroczu tego roku, ale w tym zakresie były trzy kamienie milowe. Pierwszy to był raport, który miał być sporządzony do czerwca 2020 r. i jest w terminie. Jest ciekawy. Drugim kamieniem milowym miała być ustawa, która miała regulować zasady restrukturyzacji tych naszych szpitali powiatowych i miejskich na rzecz właśnie rozbudowy opieki długoterminowej i geriatrycznej. Tej ustawy nie ma. Dopiero trzecim etapem miały być projekty inwestycyjne. W tym roku miało być ich zrealizowanych około 80, w przyszłym roku około 70. Konkursu na razie nie ma.

W związku z tym już na pewno nie będzie w tym roku tych projektów. Według mojej wiedzy – zapytałem się niedawno – w Ministerstwie Zdrowia są na etapie przygotowań do konkursu. W związku z tym ja się poważnie obawiam, czy rzeczywiście ten konkurs zostanie ogłoszony w terminie. My nieprawdopodobnie naciskamy na to dlatego, że głębia kryzysu demograficznego jest już. Lata 2025–2027, 2028 to będzie ten moment, kiedy będzie najwięcej potrzeba tych miejsc, a chcę państwa poinformować, że jeżeli chodzi o opiekę długoterminową, to w zakładach opiekuńczo-leczniczych w roku 2022 mamy mniej miejsc, niż mieliśmy poprzednio. Zmniejsza się liczba miejsc. To w ogóle jest działanie pod prąd tego, czego powinniśmy oczekiwać. Stąd prośba o to, żeby przypadkiem Ministerstwa Zdrowia wykonać jakieś naciśnięcie na przycisk. Podobnie, jeżeli chodzi o cyfryzację systemu ochrony zdrowia. Tam również konkursy nie są ogłoszone, a są różne ambitne plany dotyczące z informatyzowania systemu. Natomiast o konkursach ani widać, ani słycać.

Interesuje nas bardzo również to, co się dzieje w przypadku miast. Chciałbym zapytać o dwie rzeczy, które dotyczą ochrony środowiska. Pierwsza to jest ta inwestycja... zielona transformacja miast, bo tutaj również nie widać ruchu. I druga, którą chciałbym, żeby pan minister – że tak powiem – przyjął merytorycznie, a nie politycznie, ale poczekam, aż pan minister będzie słuchał... Wyjaśniam, usprawiedliwiam się z tego, co za chwilę powiem, bo bardzo często w parlamencie nawet jak człowiek wypowiada się merytorycznie, to uważają, że wypowiada się politycznie. Chciałbym więc zapytać, co z B32 – takim elementem, który się nazywa „Wsparcie rekultywacji środowiska i ochrony przed

substancjami niebezpiecznymi”. Zastrzegłem się, ponieważ to jest temat na czasie i pilny. Chciałbym, żebyśmy w tej sprawie wykonanie szybki ruch, bo nam tych pieniędzy na unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych nadzwyczaj potrzeba. W tej sprawie także nie ma działania.

Rozumiem, bo chciałbym być precyzyjny... I ostatnia rzecz, która jest z tym związana, to jest transport publiczny. Tu również jako miasta mieliśmy mieć wsparcie, przede wszystkim jeżeli chodzi o autobusy i trochę również kolej, ale na razie konkursów również nie ma na tę infrastrukturę. Wiadomo, że to są przedsięwzięcia, które będą wymagały długiego czasu na przygotowanie i na realizację. Poza tym chodzi również o to, że w przypadku tego typu infrastruktury – ona jest z każdym dniem droższa – nie będziemy w stanie odpowiedniej liczby zakupić, bo jeżeli chodzi o moce przerobowe podmiotów, bywa z tym różnie.

Chciałbym nieco odpowiedzieć za pana ministra w sprawie edukacji i laptopów, jeżeli pan minister dzisiaj nie... Ponieważ jesteśmy w tej sprawie na bieżąco, to naciskamy, żeby mieć wiedzę i pewność, że te laptopy będą, jak dowiadujemy się od pana ministra Cieszyńskiego, jest chyba 8 umów podpisanych. My jesteśmy na finiszu rozmów dotyczących przepisów, które mają być zastosowane – aktów wykonawczych, które mają służyć przekazaniu tych laptopów w dół. Pan minister twierdzi, że umowy są podpisane i nie ma zagrożenia, że te laptopy nie trafią do zainteresowanych na początku września. Powtarzam to za panem ministrem Cieszyńskim, bo czuję się w obowiązku przekazać to, co my również na bieżąco monitorujemy.

I ostatnia rzecz. Chciałbym, żeby był jasny ten przekaz dotyczący części pożyczkowej, bo jako pokorny żuczek rozumiem to następująco. Rozumiem, że bierzemy, panie ministrze, całą pulę – tak należy rozumieć – 11 mld z ułamkiem na dzień dobry, 23 mld po zmianach dosypujemy, czyli razem Polska decyduje się na przejęcie całej puli pożyczkowej. Z tym wiąże się moje pytanie, które jest kluczowe dla samorządów i nie tylko. Czy to ma oznaczać, czy możemy liczyć na to, że jeżeli Polska sięgnie po całą pulę pożyczkową, to jest również szansa, aby w dół wewnątrz kraju zamienić to na część dotacyjną? Czy jest szansa na to, żebyśmy, realizując te projekty, a niestety w części pożyczkowej jest najwięcej projektów samorządowych – jak konstruowano KPO, to niestety to w części pożyczkowej ulokowano wiele ważnych dla samorządów przedsięwzięć – czy możemy na to liczyć, że pieniądze, które Polska odzyska z części pożyczkowej na dobrych warunkach, zostaną potem przekazane projektodawcom w formie dotacji pokrywającej całość kosztów? Dziękuję.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Tak, jest dużo tematów, więc może tak. Zielone transformacja – 2,8 mld z części dotacyjnej... przepraszam, z pożyczkowej, a teraz do tego jeszcze 5,7 mld również z pożyczkowej dokładamy. Jesteśmy na etapie przygotowania tego programu. Jeżeli pytanie brzmi, kiedy on zostanie otwarty i kiedy zostaną rozpoczęte nabory, to powiedziałbym, że trochę po otrzymaniu pieniędzy z pierwszego wniosku o płatność to będzie ten moment, żeby go uruchomić.

Drugie. Te pytania dotyczące programu rekultywacji odpadów niebezpiecznych. Przepraszam, na ten moment nie mam jakiejś szczegółowej informacji. Ministerstwo Klimatu i Środowiska to jest ten podmiot odpowiedzialny. Jeżeli chodzi o transport publiczny, to minister odpowiedzialny za transport, czyli Ministerstwo Infrastruktury. To, co mogę powiedzieć, że te umowy na prefinansowanie z oboma tymi resortami... porozumienia są podpisane, a umowy zapewnione. To więc po naszej stronie zostało wykonane. Trzeba by pewnie przedstawicieli tych resortów zaprosić.

Co do laptopów, to tę odpowiedź za mnie jeszcze uzupełnię, bo w międzyczasie udało się uzyskać informację, że podpisanych jest już 14 umów na te laptopy.

Ostatnie pytanie dotyczące zamiany części pożyczkowej na dotacyjną, czyli de facto dodatkowej dotacji, bo to by było tak, że budżet państwa bierze pożyczkę, przekazuje samorządom, samorzady nie muszą oddać, bo dostały dotacje, a budżet państwa musi oddać do KPO. Na ten moment przepraszam, ale takiego planu nie ma. Mógłbym tutaj się bardzo rozwinąć...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Był taki plan w części mieszkaniowej, chcę powiedzieć, i od razu był zapisany w KPO.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

To podtrzymuję, natomiast w sensie nowych, na nowe obszary, o których tutaj mówimy, na ten moment nie ma. Gdyby była taka wola, mogę przedstawić szeroko różne programy i wsparcie, jakie z ośrodków centralnych dla samorządów zostały uruchomione jak do tej pory i dalej będą uruchamiane. Serdecznie zapraszamy chociażby do nowej transzy programu inwestycji strategicznych Polskiego Ładu, gdzie jest do wzięcia 25 do 30 mld zł.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Propaganda. Pani przewodnicząca, bo o innych programach to będą inne komisje.

Pani przewodnicząca Leszczyna, bardzo proszę.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Dziękuję. To, co pan minister powiedział teraz, chyba jest niezwykle ważne i dramatyczne. Rzeczywiście jesteśmy w czarnej dziurze. Jeśli pan minister mówi, że zielona transformacja leży, to znaczy, że nie realizujemy żadnego... Panie ministrze, czy jest realizowany jakikolwiek projekt z zielonej transformacji? Nie.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Ja tylko powiedziałem, że nie mam przy sobie informacji na ten temat i że trzeba się po nie zwrócić do ministerstwa klimatu.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Więc ja panu powiem. Nic nie jest realizowane, ponieważ to jest projekt pożyczkowy, a państwo żadnych pożyczkowych tak naprawdę nie realizujecie.

Nie jest super, panie ministrze, jeszcze z jednego powodu, bo PiS prześladowa sędziów. Sparaliżował, a w gruncie rzeczy zniszczył Trybunał Konstytucyjny i to jest powód, dla którego polskie PKB dołuje – mamy drugi kwartał spadku PKB, czyli mamy de facto recesję. Mimo opowiadań pana premiera, że się świetnie rozwijamy, Polska jest w recesji. Dlaczego? Bo nie ma środków z KPO, bo środki z KPO to jest 1% PKB. Mieliśmy o tyle szybciej się rozwijać. To nie komisja przekracza uprawnienia traktatowe, tylko Polska nie realizuje tego, na co się umówiła, przystępując do Unii Europejskiej, a umówiliśmy się, że będziemy demokratycznym państwem prawnym. Niestety po 8 latach rządów PiS takim państwem nie jesteśmy. I nie jest to tylko opinia Komisji Europejskiej. To jest generalnie opinia całego demokratycznego świata od prezydenta Bidena po Komisję Wenecką.

Ale ja mam jeszcze jedno pytanie. Oczywiście czy to są 2 mld, czy 3,5 mld, to suma jest żałosna w porównaniu z 270 mld. Jesteśmy prawie na półmetku realizacji Funduszu Odbudowy. Pan minister twierdzi, że wydaliśmy już... wypłaciliśmy 3,5 mld. My z panem przewodniczącym Sową dostaliśmy informację – powtórzę – z 18 lipca, że wydaliście państwo 2 mld. Jeżeli udało wam się wydać w ciągu tych 2 tygodni 1,5 mld kolejne zainwestować i przekazać beneficjentom, to świetnie, ale chciałabym jednak poprosić na piśmie taką konkretną informację. Chciałabym, żebyście państwo te projekty, które nam daliście, że one zostały już... że dla nich zrealizowano wypłaty, podzielili na projekty, które były dotacyjne, na projekty, które były pożyczkowe, czyli de facto również na projekty prefinansowane przez PFR i finansowane ze środków własnych ministerstw. Pani dyrektor może ma taką informację w głowie. Czy w ogóle realizujemy jakieś projekty z tej tak zwanej puli pożyczkowej? Czy w ogóle jakieś ministerstwo zaangażowało swoje środki, czy jednak liczymy tylko na ten PFR i cała pula, jaką dysponujemy, to jest te kilkanaście miliardów, bo PFR więcej mieć nie będzie, bo skąd ma mieć? Dał transzę z długu, przedsiębiorcy zwrócili, a my zamiast spłacić obligacje, spłacić dług i obniżyć koszty obsługi długu, teraz prefinansujemy, choć mogliśmy mieć i zaliczkę, i mieć już wypłacone środki z pierwszego wniosku. Jeśli pan... Pan minister słusznie powiedział, że pożyczkowe projekty będą realizowane dopiero wtedy, jak spełnimy ten super kamień milowy, czyli de facto można śmiało powiedzieć, że pieniądze z Krajowego Planu Odbudowy będą dopiero wtedy, gdy w Polsce rząd niedemokratyczny zmieni się na rząd demokratyczny.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie ministrze, bo czas dobiega końca i chcemy skończyć o 13.00, tak jak zobowiązaliśmy się, ale zanim pan ustosunkuje się do tej odpowiedzi, to ja jeszcze również jak gdyby słowo komentarza do pana odpowiedzi w moją stronę. To nie jest tak, że opóźnienia są we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Te opóźnienia dotyczą nowej perspektywy finansowej na lata 2021–2027, ale logika była taka, że KPO niejako wchodzi w środek między jednym okresem a drugim. Jak teraz porównamy tę sytuację z innymi krajami europejskimi, to sytuacja dla Polski jest dramatyczna. Cały Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności to jest niespełna 800 mld euro w Unii Europejskiej. Na koniec pierwszego kwartału Komisja Europejska wypłaciła ponad 150 mld euro. To jest ponad... to jest około 20% wszystkich funduszy, a musimy pamiętać, że z tego funduszu jest również Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, który jest gdzie indziej trochę ulokowany, finansowany. Biorąc więc to pod uwagę, to pokazuje, że jednak to opóźnienie w Polsce jest dużo większe. Sama Hiszpania na koniec pierwszego kwartału otrzymała 26 mld euro. Ja wiem, że razem z Włochami są największymi beneficjentem tego programu, ale to pokazuje, jaka to jest skala. Hiszpania... Nie chcę powiedzieć jeden do jednego przyłóż i porównaj z Polską, ale jeśli szukamy gdzieś państwa o porównywalnym potencjale i wielkości, to w sposób naturalny nasuwa się, że Hiszpania to jest taki partner, z którym powinniśmy się porównywać.

Jedna uwaga również do tego, co pan powiedział. To nie Komisja Europejska. Skoro mieliśmy tutaj pana ministra Szynkowskiego vel Sęka, który mówił, że z upoważnienia pana premiera prowadził negocjacje i uzgodnił z Komisją Europejską jak gdyby wyjście z impasu – to wyjście z impasu to był na przykład pakiet reform sądowych – to musicie to przyjąć do wiadomości, że to polska strona nie wykonała zobowiązania. Mówienie dzisiaj „drugi, trzeci wniosek o płatność” nie ma absolutnie znaczenia, bo podejrzewam, że nie będzie drugiego, trzeciego, tylko będzie jeden po prostu, bo wniosek o płatność można składać jeden. Złożymy tak zwaną zerówkę, a później złożymy wszystko to, co narosło z takiego punktu widzenia.

Na koniec jedna uwaga. To ministerstwo funduszy odpowiada za realizację i wdrażanie KPO. W związku z powyższym państwo macie funkcję kontrolną w stosunku do innych resortów i nie możecie używać sformułowania „to nie nasza sprawa”, bo na koniec, jak zostaną wyłożone poszczególne instrumenty czy interwencje, to będzie to wasz problem, bo to wy będziecie przygotowywali raport na samym końcu. Dziękuję bardzo.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Ja tylko mam wniosek. Panie przewodniczący, proszę o te odpowiedzi pisemne, pani dyrektor, bo już nie mamy czasu, ale składam taki wniosek, panie przewodniczący, żeby na 16 chyba sierpnia, kiedy mamy Sejm, wezwać wszystkich ministrów, którzy są zaangażowani w KPO. Myślę, że wiceministrowie mogą pójść, dyrektorzy również, i powiedzieć nam o tym, co się dzieje, bo widzę, że tak naprawdę nie dzieje się nic, bo powtórzę 2 mld versus 270 mld to jest nic.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak, zwołamy to posiedzenie.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Panie przewodniczący, niezwykle skrótowo, bo nasz czas właściwie minął. Po pierwsze, od czasu przed COVID-em wiele jeszcze państw europejskich nie odrobiło swojej sytuacji gospodarczej. Polska jest kilkanaście procent na plusie, więc jeżeli pani poseł mówi, że Polska jest w recesji, to zaręczam państwu, że dokładnie wszystkie państwa Unii Europejskiej nam takiej recesji zazdrościłyby nam i najmniejszego poziomu bezrobocia w całej Unii Europejskiej do tego.

Jeżeli mówimy o praworządności, to również, jeśli mi pani pokaże punkt z traktatów europejskich, który mówi, że Komisja Europejska zajmuje się wewnętrzną organizacją wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich, to serdecznie pogratuluję. Poszukiwania trwają. Nikt do tej pory takiego punktu nie znalazł, natomiast zgodnie z zasadą przyznania z art. 4, bodajże, Komisja ma tylko te kompetencje, które w sposób niezwykle

jasny *expressis verbis* zostały jej w traktatach przyznane i nie powinna sobie dointerpretować kompetencji z klauzul generalnych, co niestety jest w tym przypadku.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czyli to, co podpisał minister Szyrkowski *vel* Sęk, jest bez znaczenia?

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Jeżeli... To jest tak, jak mówię, jak się nie da być lwem, to trzeba być lisem. Trzeba prowadzić politykę realną dla dobra naszego kraju, nawet jeżeli druga strona pewne zobowiązania narusza. To tyle.

Natomiast, jeżeli chodzi o to, że to nie nasza... Szanowni państwo, możemy po prostu... Nie mamy tych informacji *a vista*, bo to jest w innych resortach. Możemy je dla państwa pozyskać, ale sens jest taki, jakby państwo na przykład zawołali na przykład przedstawicieli Ministerstwa Finansów i odpytywali ich z działań wszystkich resortów, bo wszystkie resorty mają swoje wydatki w budżecie, nad którymi czuwa Ministerstwo Finansów. Ja prostuję, że przedstawiciel danego resortu będzie lepiej wiedział od razu. Oczywiście mamy pełne kompetencje, żeby z tych tematów odpytywać i w określonym rytmie odpytujemy, więc jeżeli jest taka wola – tylko poprosiłbym o sprecyzowanie zakresu – to oczywiście możemy dla państwa odpytać i być w roli tego rzeczownika czy pośrednika na któryś z kolejnych posiedzeń.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie ministrze...

Posel Izabela Leszczyna (KO):

Proponuję jeszcze – ostatnie zdanie, panie przewodniczący – żeby pan minister ze zrozumieniem przeczytał art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. Wolniutko i ze zrozumieniem.

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

Ja więc jeszcze odpowiem szybko na temat tej tragedii innych państw europejskich.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobrze, panie ministrze...

Sekretarz stanu w MFiPR Marcin Horała:

W tej sytuacji co Polska, czyli przed pierwszym wnioskiem o płatność, jest Belgia, Niemcy, Irlandia, Finlandia, Węgry, Szwecja i Holandia, a trzy z tych państw, w tym Niemcy, są do tyłu w stosunku do Polski, bo nawet nie mają pani...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak, zwłaszcza Niemcy w 2020 r. 5 mld euro. Zwłaszcza Niemcy są do tytułu. Panie ministrze, nie kontynuujemy. Będzie posiedzenie podkomisji za 2 tygodnie. Ja proszę, żeby informacja, która dzisiaj była tematem obrad, została nam przekazana w formie pisemnej z tymi danymi. Dobrze? Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie podkomisji.